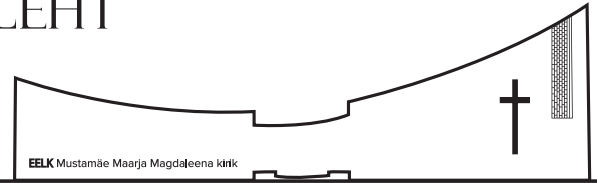

EELK MUSTAMÄE MAARJA MAGDALEENA KOGUDUSE AJALEHT

NR. 3 (53)
MÄRTS 2023

ALISTUMISE VÄGI

Ülle Reimann

Kõnnin mõtiskledes mööda kevad-talvist metsarada. Lumi kord sahiseb, kord krudiseb saapataldade all. Kuulan pikalt neid helisid, mis segunevad puudelt pudeneva lume potsatustega. Matkarada kulgeb kord vasakule, kord paremale, kord ülesmäge, kord mäest alla. Mõtlen, et tõelist rahulolu raja läbimisest saan tunda alistudes sellele kulgemisele, tingimusteta. Niisuguses kulgemises olen korduvalt ära tundnud Jumala kohalolu. Hinge täidab rõõm ja rahu.

Keset argipäeva toimetusi kulgeb meie elu üldjoontes samamoodi nagu matkarajal. Elame kirikukalendri järgi paastuajas, mis on hea aeg millestki loobumiseks, kas siis ebatervislikust toidust või millestki, mis takistab meil elus edasi liikumast. Vahest on vaja loobuda ka iseendast, õigemini iseenda soovidest ja tahtmistest.

Mäletan, et kahekümnendate eluaastate alguses küsisin korduvalt palves, kes ma olen. Kes ma päriselt olen? Mäletan osaliselt ühte noorepõlvluuletust, milles esitasin selle küsimuse ja ise vastasin, et ma pole päriselt see, kes maa peal ringi käib. Nüüd, aastaid hiljem, mõistan, et selle taga oli aimdus millestki palju suuremast ja ilusamast, mis minus endas peidus oli. Minu hing janunes ühenduse järgi elava Jumalaga, Elava Vee järele, mis kustutab hinge janu igaveseks ehk ühendab inimese Jumalaga. See saab võimalikuks, kui alistume teekonnale, mille on valmistanud meile Jumal.

Maadleme pidevalt sooviga samastuda oma egoga, negatiivsete ja kriitiliste uskumustega, väärtusetundega, süütundega – kõige säärasega, mis tahab lahutada meid üksteisest ja Jumala armastusest. Alistumine elu kulgemisele, kõigel minna laskmine võib alguses tunduda hirmutav kogemus, mis toob esile meis abituse ja haavatavuse. Usk aitab meil aga astuda tundmatusse, mida alistumine Jumala tahtele kahtlemata on. Usk Jeesusesse on otsekui ühendav sild, mida mööda saame kulgeda paralleelselt nii igaviku radadel kui ka selles maailmas. Hetkedel, mil tunnetame üksõlemist Jumalaga ja teiste inimestega, rõõmustab hing selle üle. Üksõlemise hetkede kogemine Jumalaga kustutab janu, mida miski muu kustutada ei saa. Seda Elavat Vett pakkus Jeesus Samaaria naisele kaevul. Naine alistus, tundis Jeesuses ära Jumala messia ning tema elu muutus. See elav vesi kustutab ka meie hinge

janu Jumala armastuse järele. Alistumine saab olla vaid teadlik valik lõhkuda maha eraldatuse müür enda ja Jumala vahelt. Kannatuste kogemine asendub suure rõõmuga, viimaks üllatavalt uskumatu eluga, mida poleks kujutledagi osanud. Märkame, et inimesed, kes panevad tundma meid väiksemana, kui me oleme, või nõuavad tunnete mahasurumist, et meid oma võimu alla saada, ei lähtu armastusest. Vaid meie tegelikud, siirad tunded ühendavad meid Jumala tahtega – ta armastab ja võtab meid vastu niisugustena, nagu oleme. Alistumine vallandab võimsa protsessi, justkui oleksime kogu maailma oma õlgadelt maha raputanud. Kogeme tohutut vabanemist. Kõik meie maises elus on ajutine.

Alistudes kaotame mõnes mõttes iseenda, kuid me leiame end taas ja saame nendeks, kes me tegelikult oleme – armastatud ja armastust väärivad Jumala lapsed. Niisugune vägi peitub alistumises. Jeesus ütles: “Kes oma elu leiab, kaotab selle, ja kes oma elu kaotab minu pärast, leiab selle” Mt 10:39. Selle elu leidmine on aastatepikkune teekond ning kestab elu lõpuni, mil kulgeme üle Kristuse ehitatud silla ja meie teekond jätkub igavikus. Alistumist on võimalik õppida, liikudes järk-järgult sügavamale ja kaugemale. Iga võiduka ürituse lõpus paistab igavese armastuse valgus, meid täidab Püha Vaim. Lõpuks jääb sügav tänutunne, sest “Tema heldus kestab igavesti”!

ARMASTUSE SÕNUM

Marilin Pärna

On 14. veebruari hommik ning ootan telefonikõnet, et anda intervjuu Pereraadio hommikuprogrammi, kus saan tutvustada samal õhtul toimuvat "Eluleiva" üritust teemal "Armastuse sõnum". Pärast seda panen ahju sooja, sest olen lubanud hoolitseda õhtuse toidulaua eest, millel valentinipäevale kohaselt oleks läbiv toon punane. Kui ahi on käinud täpselt neli ja pool tundi, keeran selle kinni, pakin asjad kokku ning suundun kõigi oma pirukate ja muffinitega kirikusse. Seal saame üheskoos lauad katta, keeta valmis tervisliku punase hibiskuse tee ning jääme ootama külalisi. Kõik sai nii ilus!

Natuke enne kella kuute hakkavadki inimesed kogunema. Palume neil endale koht leida, täita tassid ja taldrikud ning õige pea jõuabki kohale meie kõneleja, Nõmme Rahu koguduse õpetaja ning EELK Usuteaduse Instituudi rektor Ove Sander.

Alustuseks juhatab Ove teema sisse faktiga, et kuigi tänapäeval peetakse valentinipäeva noorte ja armunute tähtpäevaks, siis Püha Valentinus oli täiesti reaalne inimene, kes elas 3. sajandil ja kes läks just eelnimetatud kuupäeval märtrisurma. Ove võtab teema arendamiseks appi Piibli, 13. peatüki Pauluse esimesest kirjast korintlastele, kus saame üheskoos kõik read läbi käia ning soovi korral oma küsimusi küsida või arvamust avaldada. Esimestes loetud ridades tuleb juttu, millest kõigest on armastus suurem. Meie kõneleja on seda meelt, et kui pole armastust, siis ei ole midagi. Ütleb ju pühakirigi meile, et armastus on kõige olulisem Püha Vaimu and. Mulle meeldib, kuidas Ove Sanderi jutust käib läbi justkui teekond armastuseni. Kuidas me ikkagi saame teist inimest armastada? Sellel teekonnal on oluline koht ennast armastada, vastuvõetavuse ja Jumala poolt aktsepteerituse tundel ning ka kogemusel. Erilisel kõlab mõte, et kõige parem väljund Jumala armastusest ongi üksteise armastamine.

Neljandast salmist käivad läbi erinevad märksõnad armastuse kohta. Ove arvab, et kindlasti võiks ja peaks inimeste vahel rohkem hellust olema ning muu hulgas peab kirikuõpetaja väga oluliseks lepitust ja andestamist.

Laudkondadest tuleb meie külalisele mitmeid küsimusi. Üks neist puudutab füüsilist armastust. Ove vastuse võib kokku võtta nii, et armastus on tervik, ka erootiline armastus selle kõige paremas mõttes. Inimese keha ja ka selle vajadused on Jeesuse poolt vastuvõetavad. Lisaks sellele räägib Ove elujaatavast eluviisist. Tuleb osata elu nautida! Ta räägib sinna juurde toreda loo Islandi piiskoppidest, kes konverentsi järel kõrtsus hommikuni tantsivad, ning kinnitab, et pokaali veini pärast sa kindlasti põrgus ei lõpeta.

Kogu õhtu on möödunud väga positiivses meeleolus ning aeg läinud liigagi kiiresti. Ürituse jooksul oli juttu, kas ja milline armastus on maine ning milline jumalik. Minu enda jaoks jäi meeldivalt kõlama Ove Sanderi mõttekäik – kas me saame üldse öelda, et armastus on maine, kui see on Jumala and. Lõpetuseks räägib meie külaline, et armastuse teod on elus edasiivi jõud, millele tasub kindlasti rõhku panna.

Osalen "Eluleiva" ürituse korraldamise toimkonnas kogu südamega. Toitu olen valmistanud ka suure armastusega ning tunnen tänulikkust iga külalise ja esineja suhtes, kes on meie juurde jõudnud. Need on samuti olnud armastuse teod! Järgmine "Eluleib" uue teema ja külalisega juba maikuus.

Ent nüüd jääb usk, lootus, armastus, need kolm, aga suurim neist on armastus. 1Kr 13:13

Tervitused Ambla Maarja eestpalve-partnerkoguduselt!

Oleme oma koguduse aktiiviga mõelnud juba paar aastat, et võiksime osaleda eestpalvekoguduste loosimisel. Tänu meie organist Ave ettevõtlikkusele sai see nüüd teoks. Hea meel on selle üle, et meile tuli loosiga just Mustamäe Maarja Magdaleena kogudus. Eelmise aasta kevadise kirikukogu ajal oli mul võimalus tutvuda teie kirikuga. Põnev oli kuulda, kuidas tegutseb üks noor linnakogudus, kuidas ta rajab ja loob oma kodukirikut. Väga palju on teil juba tehtud ja korda saadetud. Jumala arm on suur!

Ambla Maarja kirik ja kogudus on Kesk-Eesti vanimaid, ehitasid selle Gotlandi ehk Ojamaa meistrid. Kirik on ilusa arhitektuuri ja kauni kõlaga. Augustikuu teisel pühapäeval, rukkimaarjapäeva eel, pühitseme oma esmamainimise 770. aastapäeva. Ajalooline Ambla kihelkond on olnud suur ja rahvarohke. Sellel maa-alal asuvad nüüd lisaks Amblale ja Aegviidule (oli pikka aega Ambla filiaal) luterlikud kogudused ka Tapal ja Tamsalus.

Ambla sai esimese Eestimaa kogudusena 1982. aasta sügisel tagasi oma ajaloolise pastoraadi. Hoonet kasutati vahepeal kohaliku keskkooli internaadina, see oli olnud nõukogude sõjaväeosa valduses ning seisnud palju aastaid tühjana pea olematu katusega. Tollased omanikud hoonet enam remontida ei kavatsenud, otstarbekamaks ja odavamaks peeti kirikla lammutada ja midagi uut ehitada. Juba Ambla õpetaja Vello Salumi teenimise ajal (1970–81) taotles kogudus tühjana seisvat pastoraati tagasi, kuid seda ei võimaldatud vaimuliku võimude kriitilise hoiaku tõttu.

Mind määrati Ambla kogudust (koos Aegviiduga) teenima 1984. aasta juulikuust (lisaks Järva-Madise hooldamine). Selle aja jooksul on koguduses üle ja läbi elatud nii tõsusi kui ka mõõnasi. Nagu paljudes Maarjamaa kogudustes, nii oli ka Amblas suur aktiivsuse tõus 1990ndate aastate paiku. Paljud lasid endid ja oma lapsi ristida, käidi leeris ja toimusid laulatused. Suure armastuse ja hoolega tehti lastetööd, mida vedas ja korraldas pastor loci (ld k: „kohalik pastor“ – toim selgitus) abikaasa Ly.

Amblas on sirgunud ja kasvanud meie pere neli last, kolm tütar ja poeg.

Kaksteist aastat tagasi siirdus abikaasa koos kahe noorema lapsega (vanemad tütreid olid juba varem kodunt läinud iseseisva elu peale) elama ja tööle Soome, Espoose. Nüüd käin neil regulaarselt külas ja olen juba ka vanaisa.

Oma koguduses oleme tänuvõlgne muusikatöö üle, mida juba aastaid veab kirikumuusik Ave Prints. Kantoril on ilus lauluhääli, ta juhatab koguduses naisansambli ja on praostkonna muusikatöö sekretär.

20. mail korraldame Amblas järjekordse Järva praostkonna laulupäeva, kuhu ootame ka külalisi.

Koguduse hooldada on juba veerand sajandit olnud kaks kalmistut – Amblas ja Sipelgal. Viimase hooldus käib põhiliselt talgupäevade abil ja najal.

Tagasi saime oma kirikumaad, mille oleme rendile andnud. Sellest tulev tasu aitab kogudusel katta igapäeva kulusid ja vajadusi.

Tänu Jumalale oleme seni hakkama saanud ja toime tulnud. Koguduses on oma tuumik ja aktiiv, kes kokku tuleb, kaasa mõtleb ja vajadusel õla alla paneb.

Jumala armule ja abile saame loota edaspidigi.

Oleme tänuvõlgne kutse eest tulla teile külla ja pühitseda 25. märtsil üheskoos paastumaarjapäeva.

Soovin eestpalvekogudusele ja tema õpetajale rohkelt Jumala õnnistust ja kordaminekuid!

Peatse kohtumiseni!

Tõnu Linnasmäe

EELK Ambla Maarja koguduse õpetaja

Ambla kirik

Koguduse nõukogu oli koos pühapäeval pastoraadis.

Adventi ajal Ambla kirikus koos Aravete kooli õpilastega.

IMBI ARRO 70

Intervjueeris Ülle Reimann

18. veebruaril täitus „Elurõõmsate ja tegusate“ kokkusaamisi juhtival ning mitmeid kordi koguduses jutlustanud emeriitdiakonil Imbi Arrol 70 eluaastat. Koguduse lehe lugejad teavad Imbit kui väga huvitavate kultuurirubriikide ning mõtiskluste kirjutajat. Imbi osaleb aktiivselt ajalehetoimkonna töös ning annab oma olulise

panuse ka eelmise aasta sügisel loodud Marta-tiimis. Nüüd räägib Imbi endast!

Milline on olnud sinu vaimulik teekond ja diakoniks saamine?

Lapsena sain ateistliku kasvatusena. Usku pidasin rumalate inimeste arusaamaks elust. Mulle meeldisid pigem eakohased teaduslikud raamatud. Samas meeldis mulle mõelda igasugustel eksistentsiaalsetel teemadel. Keskkoolis huvitusin tolle aja moe kohaselt budismist. Sealt edasi ka muudest idamaistest mõttemaailmadest. Kristluse avastamine käis Kristuse isiku kaudu. Muusikal „Jesus Christ Superstar“ ja Soome TV-st nähtud Zeffirelli film Jeesusest mängisid selles suurt osa. Need viisid mind Johannese evangeeliumi lugemiseni. Võiks öelda, et hakkasin Jeesust armastama. Tema armastuse pärast, mis oli suunatud kõigile, mitte ainult „õigetele“. Kogu elu on see kandnud mind vaimulikult. Võin kahelda kõiges, aga mitte Jeesuse armastuses, mis ületab meie mõistmise, mis ei sea piire.

Õnnelikud hetked on need, mis meid elust läbi kannavad. Kas oleksid nõus mõnest rääkima?

Õnnelikke hetki võib olla väga erinevaid. Õnnetunnet võib segi ajada muude oluliste tunnetega, nagu näiteks rahulolutunne, mis tekib siis, kui saad, mida oled tahtnud. Õnnetunne on ka see, kui oled päev läbi tööd teinud ja heidad siis magama, teades, et hommikul võid magada nii kaua kui tahad ja seejärel juua rahulikult kohvi. Kuid märksa suurem ja sügavam õnnetunne võib vallata tuules liikuvaid puuoksi vaadates, erilisest õhtuvalgusest läbi kardinat ning muidugi muusikast.

Oled meie koguduse ajalehes pikka aega kirjutanud väga huvitavat kultuurirubriiki. Kas oled varem midagi niisugust teinud ja kust tuleb sinu armastus kirjutamise ja kultuuri vastu?

Kirjutada on mulle meeldinud lapsest saati. Lapsena tegin kodus „ajakirju“, köitsin kokku mõned vihikulehed ning täitsin need „artiklitega“. Kirjutasin oma elust, raamatutest (olin suur lugeja), sõpradest jm. Andsin muide ka vanematele nõu, kuidas õigesti lapsi kasvatada... Mu isal oli suur raamatukogu ja mul lubati sealt võtta igasuguseid raamatuid. Ema ütles alati, et kui ma ka kõigest aru ei saa, siis midagi ikka saan, ja kui suuremana uuesti loen, siis saan rohkem aru. Ma ei ole musikaalne, kuid emotsionaalselt on muusika mulle ilmselt olulisem kui nii paljudelegi. Sibeliuse „Kurba valssi“ kuuldes hakkasin lapsena alati nutma. Keskkoolis

oli meil sõbrannade punt, kellega käisime sageli pärast kooli mõnel sümfooniakontserdil (piletid olid siis odavad), kinos, kunstinaütustel. Oli aeg, mil see osa mu elust jäi väga tagasihoidlikuks (kui elasin väikeste lastega Tallinnast eemal), tundsin sellest siis suurt puudust.

Oled ka vanaema. Kui veedad aega lastelastega, siis mida koos teete?

Aeg läheb ruttu, nagu öeldakse. Ise ei tunne end ei vana ega noorena, olen lihtsalt mina ise. Kui aga vaadata lastelapsi, siis saad küll aru, et ikka palju aastaid juba elatud. Vanim seitsmest on juba ajateenistuses.

Tösi, noorim saab alles kolmeseks. Kõik ei ela praegu Eestis. Sünnipäevapeol, mille lapsed mulle sel aastal korraldasid, oli haruldane hetk, kõik seitse lapselast olid koos ühes ruumis. Laste kasvamist on huvitav jälgida. Nagu vanavanemad sageli ütlevad, märkad nende juures ehk rohkemat, kui oma laste kasvamise ajal. Küllap seepärast, et oma laste kasvamise ajal oli argimuresid palju ja teisalt ka kogemusi ja mõistmist vähem. Noore emana on laste suhtes mingid ootused, milliseks ja kelleks nad peaksid kasvama. Vanemas eas aga saad aru, et targem on mõista, milliseks ja kelleks nad ise tahavad kasvada, ning neid selles toetada. Mulle meeldib lastelastele raamatuid ette lugeda, aga ka ise jutte välja mõelda ja rääkida. Samuti käia näiteks muuseumides või jalutamas ja seejärel kohvikus.

Mida elurõõmsate osadus sulle endale tähendanud on?

Kui hakkasin tegelema koguduse Elurõõmsate grupiga, sain ise juurde vananemise julgust. Grupis on minust vanemad inimesed. Juba esimesel kohtumisel aastaid tagasi paelus nende lahkus, avatus, huvi elu vastu, positiivne ja Jumalat usaldav hoiak.

Kuidas tunned ennast 70-sena?

Terve viimase aasta harjutasin end selle mõttega, et saan 70. Kui tuli juttu mu vanusest, ütlesin tavaliselt, et „saan 70“, mitte lihtsalt et „olen 69“. Ja see toimus, olen praegu selle numbriga rahul, ei tundu hirmutavana! Tänapäeval, arvan, on vanematel inimestel kergem elada kui varem. Vanadus ei lülita meid elust välja. Oleme lihtsalt üks osa inimkonnast, samade vajaduste, soovide, huvid ja õigustega kui kõik teised.

Kuidas vaatad praegu tulevikku, mida sooviksid veel korda saata?

Sünnipäevalastelt küsitakse sageli, mida nad ootavad tulevikult, mida tahaksid veel korda saata. Tegelikult ei taha ma midagi korda saata. Küll aga tahaksin ise veel areneda. David Bowie on öelnud, et vananemine on erakordne protsess, mille käigus sinust saab inimene, kes sa oleks pidanud alati olema. Selles tõdemuses on iva sees. Palju asju, millest noorena unistasin, on jäänud tegemata. Nende nüüd ära tegemine aga ei annaks enam elule midagi juurde. Nüüd on olulisem vaimne areng, nii kõrguste kui ka sügavuste poole.

Kuigi mu elu ei ole läinud mu unistuste kohaselt, olen tänulik oma Loojale ja Armastajale, et Ta on alati olnud minuga. Ka siis, kui ma seda märganud ei ole. Ja mõndagi soovitud on Ta mulle andnud teisel kujul, kui seda ise ette kujutasin.

ISSANDA KUULUTAMISE PÜHA EHK PAASTUMAARJAPÄEV

Tekst Tiina Klement, pildil Kristel Mägedi maal "Ingel ilmub Maarjale" (2022, akrüül, lõuend)

25. märtsil, kui kevad hakkab kogu oma hiilguses tärkama, on keset paastuaega üks kaunis ja müstiline püha – paastumaarjapäev. Rahvasuus nimetatakse seda päeva lihtsalt maarjapäevaks või ka punamaarjapäevaks. See oli tõeline naistepüha! Naised riietusid valgesse või sidusid lihtsa valge rätiku pähe, paljude tööde suhtes kehtis keeld ning abielunaised võisid kõrtsis käia ja pidutseda. Kindlasti joodi maarjapuna, et terve aasta põsed punased püsiksid. Maarjapäev võis olla kunagi maarahva kõige tähtsam püha, mis aja jooksul on unustuste hõlma vajunud.

Kiriklikus traditsioonis aga tähistatakse sel päeval peaingel Gabrieli ilmumist neitsi Maarjale, kuulutamist, et neiust saab Jumala Poja ema. Seetõttu nimetatakse päeva ka Issanda kuulutamise pühaks. Piiblis on sellest juttu Luuka evangeeliumi esimeses peatükis.

Olenemata sellest, et Maarja oli neitsi, sai ta Püha Vaimu väe läbi imekombel lapse, keda hakati kutsuma Jumala Pojaks. Gabriel käskis Maarjal panna oma pojale nimeks Jeesus, mis tähendab "Issand päästab". Pühakirja järgi toimus kuulutus ajal, kui Eliisabet oli kuuendat kuud rase, tema poega hakati hiljem nimetama Ristija Johanneseks.

Kuigi paastumaarjapäev asub keset paastuaega, ei ole sel pühal paastuga mingit pistmist. Kirikute stiilidki vahetuvad siis viivuks lillast valgeks. See on suur rõõmupäev keset paastuaega.

Meie riigis varjutavad paastumaarjapäeva rõõmu 1949. aastal toimunud traagilised sündmused, kui tuhanded inimesed kisti kodudest välja ja veeti külmale maale. Päev, mis peaks olema rõõmupäev, muutus üleriigiliseks leinapäevaks. Süvenedes aga paastumaarjapäeva vaimsesse tähendusesse, paistab selle päeva sõnum tõelise lootuse ja rõõmuna ka inimelu kõige süngemal päevil.

Ja sõnum, mida paastumaarjapäev kannab, on see, et Püha Kolmainuse teine isik, meie Päästja, sai inimeseks oma ema Maarja üsas. Pimeduses hakkas koitma hääbumatu valguskiir, mis andis tõelise lootuse kõigile, kes tema vastu võtsid.

Sel päeval täitis Jumal Eedeni aias antud töötuse, et ta saadab naise seemne, kes purustab mao pea (1.Ms 3:15). Maarja valiti välja Jumalaemaks – Tema Emaks, kes rajab igavese Kuningriigi ning kelle käes on surma ja surmavalla võtmed.

Kui Maarja ütles "jah", avas ta ukse, et Jumal saaks inimeseks ning inimene saaks seeläbi Kristuse kaudu ühendatud Jumalaga. Avades selle ukse inimese ja Jumala vahel, sai Maarjast teine Eeva, kes aitas tühistada esimese Eeva tehtud patu. Jumal sai inimeseks, et inimene võiks

saada jumalikuks.

Püha Irenaus on kirjutanud Maarja kohta: "Ta oli kuulekas Jumalale ja sai pääsemise põhjuseks nii endale kui kogu inimkonnale." Paljud kirikuisad on kirjutanud, et Eeva sõnakuulmatuse sõlme sidus lahti Maarja kuulekus. See, mida Eva oma uskmatus läbi kinnis, vabastas Maarja oma usuga. Kõrbeisad kutsuvad Maarjat elavate emaks ning ütlevad, et surm tuli Eeva, elu aga Maarja läbi.

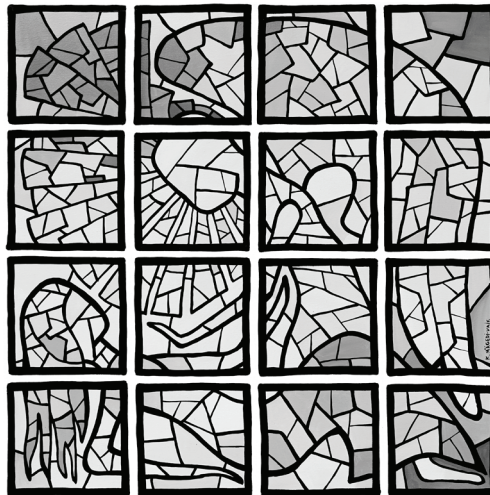
Ja üks kirikuisadest, Gregorius Nazianzusest, on kirjutanud oma jõulujutluses 4. sajandil: "Jumala Poeg tuli inimeste juurde, et meie võiksime minna Jumala juurde ehk et me võiksime Tema juurde tagasi pöörduda... Andke au väikesele Petlemmale, mis annab meile tagasi paradiisi."

Seetõttu pole ükski kannatus ega lein, mida inimene siin Maa peal kogeb, jääv ega muutumatu, sest kes iganes Kristuse usaldades vastu võtab, nagu seda tegi Maarja, selle kurbus muutub rõõmuks ja leinast tärkab lootus.

Mõtleme nüüd hetkeks inimlikust vaatenurgast Maarja peale, selle noore ja lihtsa tüdruku peale, kellele sai osaks enneolematu missioon – kanda ilmale Jumala Poeg. Tegelikult on see täiesti ettekujutamatu, mida Maarja võis tunda ja mõelda, kui ingel Gabriel talle ilmus! Kuidas on võimalik üldse sellist sõnumit

uskuda ja usaldada? Piibel ei kirjuta Maarja kahtlustest ega hirmudest kuigi palju; ainult korraks mainitakse, et ta imestas, kuidas see võib juhtuda. Pole aga üldse välistatud, et pärast ingli kuulutust võitles ta iga päev oma sisimas kahtluste ja kõhklustega, korrates enda julgustuseks ingli sõnu „Ära karda, Maarja!” – nagu mantrat, nagu laulu, mis muudkui kummitas peas. Teame vaid seda, et Maarja vastus inglile oli kindel „jah” ning ta huulilt tõusis kiituselaul "Magnificat". See on saanud suureks inspiratsiooniallikaks kunstnikele, muusikutele ja poetidele, kelle käe läbi on sündinud imekaunist luulet, freskosid, maale, heliteoseid. Need tuletavad meile meelde, et me usaldaksime ja ülistaksime Jumalat tema armu ja halastuse eest, sest ükskõik millisesse olukorda me ka ei satuks, on Issand Jeesus Kristus meiega. Tema on Jumal, kes toidab näljaseid ja tõstab üles rõhutuid, annab lootust nutjatele, lohutust leinajatele, julgustab kahtlustes ja kinnitab meie usku.

Nii nagu Maarja kohtus peaingel Gabrieliga, on ka meil kõigil elus oma kohtumised Jumalaga ja oma roll siin suures Jumala loos. Andku Maarja usaldus julgust meilegi järgneda Issanda kutsele ja vastata tema kombel: "Vaata, siin on Issanda teenija, sündigu mulle sinu sõna järgi!"

LEERITUND 4: PATT JA LUNASTUS (18. OSA)

Jaan Lahe

Meie peamised allikad Jeesuse kohta on neli Uue Testamendi evangeeliumi. Jeesuse ütlusi on meieni jõudnud ka teiste, piibliväliste allikate kaudu, kuid uurijad usuvad, et Jeesuse elu kohta need mingit täiendavat informatsiooni ei anna. Sama käib ka juudi ja rooma autorite kohta, kes Jeesust mainivad. Kahtlemata Jeesuse ajaloolises olemasolus, on aga tänapäeva uurijad veendunud, et pildi, mille Jeesusest annavad neli evangeeliumi, on kujundanud nende inimeste usk, kes nägid Jeesuses Lunastajat. See ei muuda evangeeliumi Jeesuse elu allikana väärtusetuks, kuid kujutab endast eripära, millega tuleb arvestada.

Ajaloolisi fakte on Jeesuse kohta teada vähe: tema ligikaudne **eluaeg**, **tegevuspaik** (Palestiina), tema etniline ja religioosne **päritolu** (ta oli juut), tema **ristimine** Johannese poolt, **tegevus** rändava jutlustaja ja tervendajana, tema **õpilaskonna** olemasolu (jüngrid), **konfliktid** judaismi erinevatesse gruppidesse kuuluvate inimestega (variserid, preesterkond, herodeslased), **vangistamine**, **surmamõistmine** ning **ristilöömine**. Tema kuulutuse keskne sõnum oli sõnum Jumala riigi tulekust, kuid uurijatel puudub üksmeel, kuidas seda mõista. Tema õpetuse teiste aspektide suhtes lahknevad teadlaste arvamused veel rohkem.

Probleemid algavad juba **Jeesuse sünniaja** paikapanemisest. Luuka evangeeliumi järgi sündis Jeesus keiser Augustuse valitsusajal (valitses 27 eKr–14 pKr). Nii Matteuse kui ka Luuka evangeeliumi järgi toimus see ajal, mil roomlaste nukuvalitseja Herodes Suur valitses Juudamaad. Kuna Herodesese surma-aasta

on piiblivälistest allikatest teada (4 eKr), peab ka Jeesuse sünd olema aset leidnud kristliku ajaarvamise eelsel ajal, kuid millal täpselt, seda me ei tea, sest muud sündmused, mida Piibel Jeesuse sünniga seostab, ei ole dateeritavad. Nii ei ole näiteks selge, millal toimus evangelist Luuka mainitud rahvaloendus, ja selge ei ole ka, kas Petlemma täht, mille paistma hakkamisest räägib Matteus, oli kaua aega nähtav olnud komeet, mille nähtavale ilmumine on Hiina allikate põhjal dateeritud aastatesse 5-4 eKr või hoopis planeetide Jupiteri ja Saturni kohtumine Kalade tähtkujus, mis on dateeritud aastasse 7 eKr. Petlemma lastetapmise kohta puuduvad igasugused andmed ja kriitilised ajaloolased selle sündmuse toimumisse ka ei usu. Kristliku ajaarvamise, mis arvutab sündmusi Kristuse sünni järgi, võttis 6. sajandil pKr kasutusele Rooma abt Dionysius ja see hakkas laiemalt levima alles Karl Suure ajal (seni arvestati aega maailma loomise järgi). Dionysius paigutas Jeesuse sünni 1. aasta 25. detsembrile, kuid kust ta võttis Jeesuse sünniaasta, ei tea keegi. Seega tuleb meil leppida teadmise, et Jeesus sündis hiljemalt aastal 4 eKr, ent tema täpset sünniaastat me paika panna ei saa. Samuti ei tea me tema surma-aastat, kuid see peab jääma aega, mil Pontius Pilatus oli Juudamaal Rooma asevalitseja. Piiblivälistest allikatest teame, et Pilatus oli sellel kohal aastatel 26-36/37 pKr. Enamik uurijaid paigutab Jeesuse surmaaja umbes aasta 30 piirkonda. Selles, et me ei tea Jeesuse eluaastaid, pole aga midagi erakordset – suure osa nimekate antiikaja teadlaste, kirjanike ja filosoofide eluaastad on dateeritavad vaid ligikaudselt. (Järgneb)

KOLMANDANA DIALOOGIS

kultuurielamusi vahendab Imbi Arro

Veebruariõhtud veetsin heas seltskonnas. Vaikiva, kaasa elava kuulajana, kelleheakskiitvad noogutused või üllatunud kulmukergitused jäid vaid mu enda teada. Mu kaaslasteks olid kaks vaimuinimest, kes 2020. aasta detsembrist kuni juulini 2021 teineteisele pikki kirju kirjutasid, mida meie nüüd poest osta ja lugeda saame.

Kirjavahetus lõppes, kui üks neist astus üle selle maailma piiri, sinna, kus enam kirju ei kirjutata. Jah, tegu on Jaan Kaplinski ja Tõnu Õnnepaluga.

Kaks kirjanikku, kelle mõtte- ja tundeilmast uitamine on minu jaoks alati huvi pakkunud. Kirjade temaatika hõlmab elu ja surma ja kõike selle vahel. Vabalt liikudes ühelt teemalt teisele ja sealt kolmandale meenutatakse elus olnud, kirjeldatakse oleviku olemist, vahetatakse mõtteid poliitikast, loodushoiust, teoloogiast ja paljust muust. Kaplinski kirjad lähevad kergelt inimese ja looduse vahekorra ning elu mõistmise ja mõtestamise radadele. Õnnepalu kirjades leiab rohkelt pildikesi hetke ilmast ja meeoludest. Kirjutatakse lindudest ja puudest, kevade

tulekust, üksindusest, sõjast, moodsast arhitektuurist...

Margus Mikomägi on nende vestluses märganud oskust "...tähele panna seda, mis meid kõiki ümbritseb, aga me ei pea seda tähtsaks".

Kirjavahetusele annab värvingu Kaplinski fataalne haigus (ALS) ja teadmine, et iga kiri võib jääda viimaseks. Suurenevast väsimusest ja kirjutamise vaevalisemaks muutumisest hoolimata püsib kirjutaja mõte selge ja terav. Tundub, nagu suhtuks ta rahuga eesootavasse – kuid kes teab kõike inimese hinges toimuvat? – rohkem kostub muret maailma tuleviku pärast.

Viimase kirja kirjutab Õnnepalu Samose saarelt viis kuud pärast Kaplinski surma. Ootamatult jääb ta haigeks ja elab mõne päeva jooksul läbi lahkunud sõbraga sarnase seisundi. Tema küll õnneks paranes.

Soovitan seda raamatut neile, kellele meeldib aeglasem ja kaasamõtlev lugemine. Intelligentne lobisemine, nagu ütles Kaplinski. Sest ehk on see miski, "mis meil aitab elumere laenetel uppumata ulpida ja ehk neil laenetel kõndidagi, nagu mõned seda olevat teinud".

JERUUSALEM

Jeruusalemm on iidne linn, teadlased hindavad seda ca 5500 aastat vanaks. Teda on Piiblis nimetatud ka **Siioniks**. Arvatakse, et lisaki ohverdamine Moria mäel leidis aset tänapäevase nimega Templimäel.

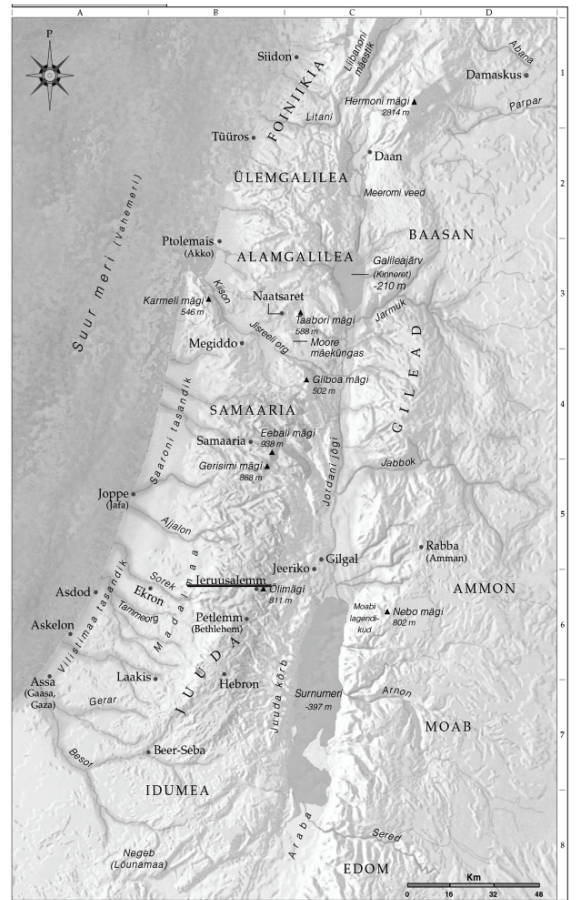
Kuningas Taaveti ajal sai Jeruusalemmast juutide pealinn ja tema poeg Saalomon ehitas sinna templi. Sajandite jooksul on selle linna vallutanud mitmed rahvad ja riigid - roomlased, pärslased, egiptlased, araablased jt. Jeruusalemm on kolme suure usundi - judaismi, islami ja kristluse püha linn.

Tänapäeval peavad Jeruusalemma oma pealinnaks nii Iisrael kui ka palestiinlased. Vanalinn on jaotatud neljaks piirkonnaks - juutide, moslemite, kristlaste ja armeenlaste vahel.

Jerusalemm on turistide ja palverändurite seas väga populaarne. Kristlased käivad seal mööda Via Dolorosat ehk Kannatuste Teed, kus saab järgida Jeesuse teekonda ristile. Püha Haa kirik ehitati aastal 335, kus asub suure tõenäosusega Jeesuse haud. Jeruusalemma külastades on võimalik ära käia ka lähedal asuval õlimäel Ketsemani aias.

Juutide jaoks on oluline Nutumüür ja moslemite jaoks al-Aqsa mošee.

Vaatamata sellele et Jeruusalemma nimes sisaldub heebreakeelne sõna *shalom* ehk rahu, toimub usuliste rühmituste ja rahvuste vahel seal tihti traagilisi konflikte.

Kaart: https://assets.churchofjesuschrist.org/07/8b/078b3afacada2f71b065c9531c975c6bbb0800307f/map_holy_land.png

KIRIKUNOORTE TALVEPÄEVAD PÖLTSAMAAL

Maris Kuldkepp

EELK Pöłtsamaa Niguliste kogudus korraldas 3.-5. veebruarini juba 26. korda Kirikunoorte Talvepäevi, seekord teemal "Enesekaitse". Mustamäe kogudusest osalesid Carmen, Anna, Jennifer ja Herta, kaasa tuli Renata. Palvustel ja seminaridel kõnelesid kohalik vaimulik Markus Haamer, Marko Tiitus Viljandist, Olli Olenius Tartust, Herkis Roosimaa Hiiumaalt, Kristo Hüdsi Läänemaalt, Kättriin Haamer Pöłtsamaalt ja siinkirjutaja.

Toimusid Emmause missa, Taizé palvus, Rakvere Karmeli koguduse bändi Future kontsert, praktiline enesekaitse kursus Pisisaare spordihoones Maur Belowi juhendamisel ja mitmed töötoad. Laupäeva õhtul korraldati inimröövi imiteeriv aardejaht, kus osalejad pidid Herbert Kuurmega seotud vihjete abil lahendama mõistatuse, et "röövitud" arheoloog vabadusse aidata.

Toit maitses imeline, kõik said magada mugavas voodis (v.a magamise töötoas osalejad laupäeval), jätkus vaba aega vanade ja uute sõpradega suhtlemiseks ning mängimiseks. Mõlemal õhtul pakkus maitsvaid snäkke Teevik.

Osavõtjaid oli vähem kui mitmeid aastaid tagasi, mil mina teismeline olin. On aga tohutult tänuväärne, et Pöłtsamaa kogudus jätkuvalt pakub talvist kokkusaamise kohta ja võimalust ka uuele kirikunoorte põlvkonnale. Järgmine aasta jälle!

KUUKAVA MÄRTS 2023

Jumalateenistus armulauaga pühapäeviti kell 15
Perejumalateenistus armulauaga
kuu esimesel pühapäeval (05.03 ja 02.04) kell 12

KOGUDUSES TOIMUB:

L 11.03 kell 16 Noorteõhtu
P 12.03 kell 12 Lastekirik
N 16.03 kell 12 Elurõõmsad ja tegusad
P 19.03 kell 12 Mudilaskirik
N 30.03 kell 18.30 dr Jaan Lahe piibliseminar
L 25.03 kell 17 Paastumaarjapäeva palvus
P 26.03 kell 12 Lastekirik
R 31.03 kell 19 Palvus Taizé lauludega
Eine Piibli ja palvega teisipäeviti kell 13.30.

07.03 Jaavi Mägi
09.03 Oskar Kljukin
09.03 Tuuli Korsar
10.03 Rolf Roderick Reintam
11.03 Mihhail Udovitšenko
12.03 Kersti Prii
18.03 Andero Dolgov
18.03 Irma Kuusk
20.03 Marika Kommusaar
26.03 Sandra Valk
27.03 Teet Kaur
29.03 Velda Veia
30.03 Marlon Selgall da Silva

TÄNU- JA EESTPALVED

Mu silmad on alati Issanda poole, sest Tema tõmbab mu jalad võrgust välja. Ps 25:15

Armas Jumal, aita meil loobuda sellest, mis ei toida meie hinge, ja elada Sinu sõnast, mis juhatab meid igavesse ellu!

TÄNUPALVED

Tänu Sulle, Issand, et Sa meid oled nii palju armastanud, et saatsid oma Poja Jeesuse kõigi inimeste Eluleivaks. Tänu Sulle selle vaimuliku toidu eest, mis meid Sinu poole juhatab.

Armas Jumal! Tänu Sulle uute võimaluste eest meelearanduse kaudu oma elu, suhtumisi, hoiakuid muuta. Tänu Sinu helduse ja halastuse eest, millega Sa vaatad meie poolikusele ja nõrgale usule!

EESTPALVED

Hea taevane Isa! Usaldame tänavusel paastuajal Sinu kättesse oma elu, tegemised, aga ka takistused ja probleemid, mis ei lase meil toimida Sinu tahte kohaselt. Aita meil loobuda kõigest, mis takistab osadust Sinuga ja toimida Sinu tahte kohaselt!

Armas Jumal! Palume rahu eest maailmas. Palume Sinu armu ja halastust kõigile, kes on sattunud sõjakeerisesse, kes kannatavad looduskatastroofide tagajärgede all, kes peavad taluma ebaõiglust ja vägivalda!

Kallis Jumal! Palume meie koguduse töö eest, palume Sinu hoidmist ja juhatust kõiges, mida ette võtame. Samuti palume õnnistust meie eestpalvekogudusele, Ambla kogudusele!

VAIMULIKE KÕNETUNNID KOKKULEPPEL:

TIINA KLEMENT – koguduse õpetaja; e-post: tiina.klement@hotmail.com; tel: 5373 0718
JAAN LAHE – koguduse abiõpetaja, teoloogiadoktor; e-post: usundiurija@gmail.com; tel: 516 7724
ÜLLE REIMANN – koguduse diakon; e-post: mustamae.kogudus@gmail.com; tel: 5664 6029
IMBI ARRO – diakon emeeritus; e-post: imbiarro@gmail.com; tel: 551 7970
Lastetöö juhendaja **Maris Kuldkepp** – e-post: kepamaris@hotmail.com; tel: 5672 6863
Kantor ja Misjonikoori juhataja **Maarja Vardja** – e-post: maarjavardja@gmail.com

(Liikme)annetused:

Annetuse saaja: EELK Mustamäe Maarja Magdaleena kogudus
Luminor pank, konto: EE311700017002962090 või LHV pank, konto: EE757700771000677814
Luminor pank, konto: EE241700017003221206 (**Mustamäele kiriku ehitamise heaks**)

Koduleht: www.mmmk.ee

E-post: Mustamae@eelk.ee ja mustamae.kogudus@gmail.com

Koguduse aadress: Kiili 9, Tallinn 13423

Magda Misjonipood: A. H. Tammsaare tee 89, II korrus; avatud E-R 10-18, L 11-15, P suletud.
e-post: magdapood@gmail.com; tel: 600 2222; Facebook.com/magdapood

Ajalehe toimikond: kujundaja **Jaana Maria Unga**, keeleteimetaja **Auli Tohv**

